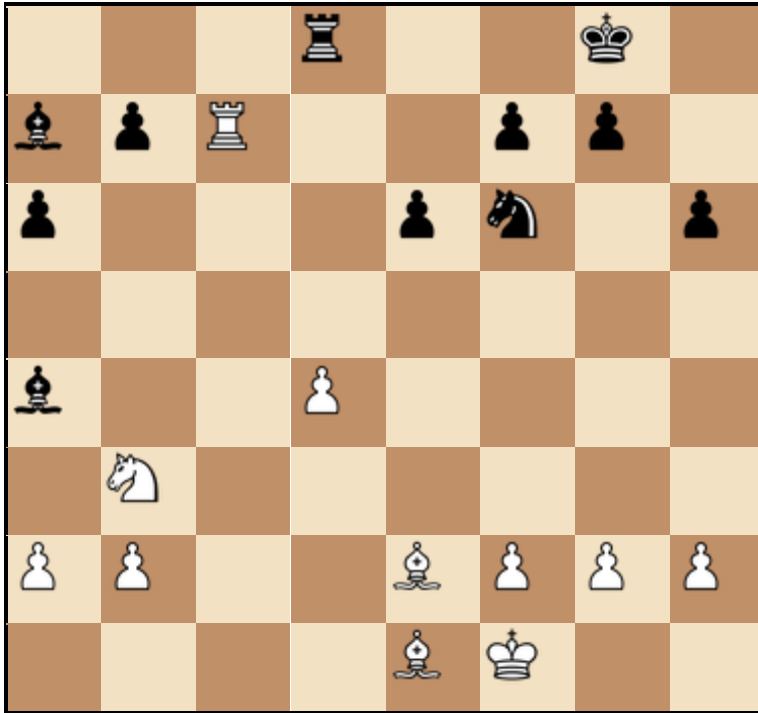

Blunders

In de eerste ronde van het Tata Steel Chess Toernooi maakten in de hoofdgroep twee grootmeesters een blunder die zelfs op ons niveau als een fout gezien zou worden. Eéntje zou zelfs als een grote fout gezien worden.

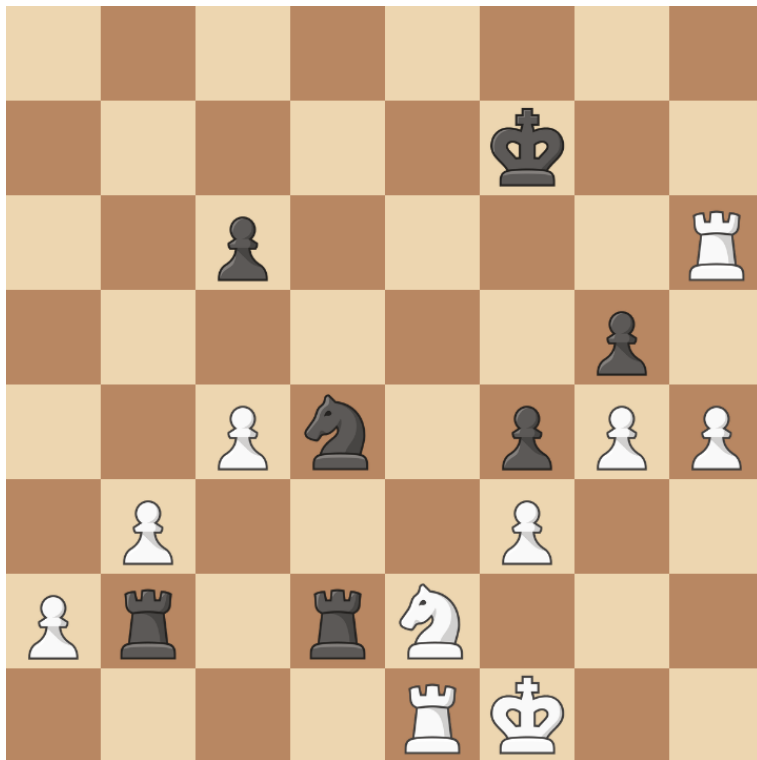
Harmen van Beek heeft net 22....Td7 gespeeld. Om schaakjes op e7 tegen te gaan. Ik had hier gewoon mijn toren van e6 terug moeten spelen, maar ik meende dat het nu tijd was om 23. a4 te spelen, zodat zwart moeite zou hebben zijn pionnen op a7 en b7 op te spelen. En na 23....Tc4 ontwaakte **Peter van der Borgt** uit zijn droom: hij werd “ge-Girid”.

Gelukkig kon ik de schade beperken en naar remise af te wikkelen.

Nog even een intermezzo over Harmen. Die heeft een gebroken vinger aan een schaakwedstrijd over gehouden. Gebroken vinger? Hoe dan? Tsja, het had iets te maken met een medespeler die bij een teamwedstrijd niet uit de auto kon. Bij het helpen om de goede man eruit te krijgen is de vinger gebroken. Voor een verslag van die teamwedstrijd: [dzd-b](#) en dan even door scrollen tot je DZD B – Middelburg B tegen komt.

De remise van Peter gaf **Riny Westveer** de gelegenheid dichterbij te komen. Maar Riny won niet. Had hij vorige week een gelukkige remise, nu had hij een plusremise. Tegen **Eric Dek**, die zich prima handhaaft in de top van het klassement.

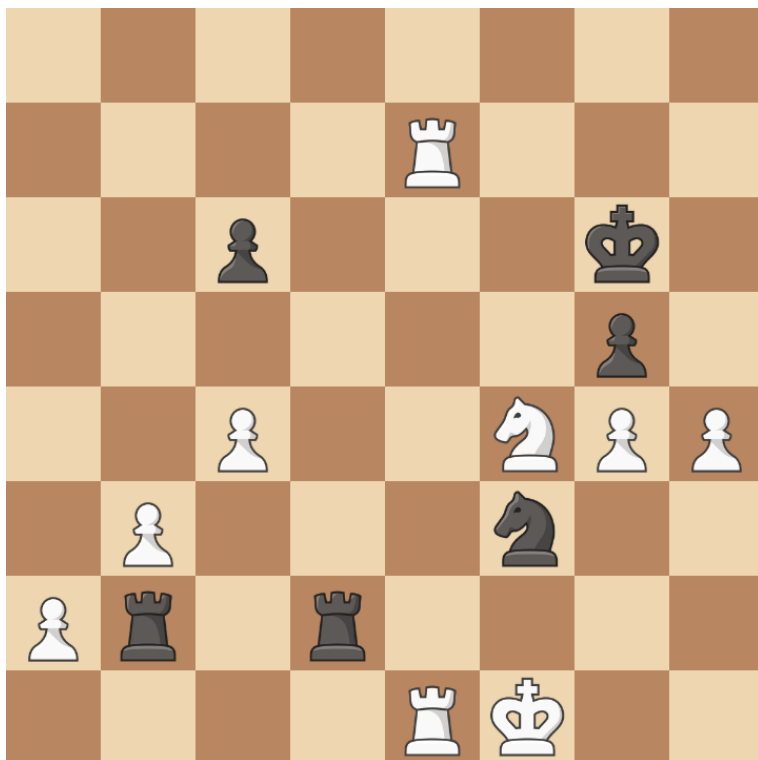
Riny komt drie pionnen voor. Eric heeft minstens twee van die pionnen geofferd om tegenspel te krijgen. En dat bleek een goede tactiek.

Wit is aan zet. Er dreigt natuurlijk van alles: Pxf3 en het paard slaan op e2. Wat moet Riny doen? Het beste is om naar remise af te wikkelen met 38. Pxd4 en Eric heeft dan niks beters dan herhaling van zetten door met de torens steeds de witte koning schaak te zetten. Maar Riny speelt 38. Th7+ en nu volgt herhaling van zetten: 38.....Kf8 39. Th8+, Kf7 40. Th7+ en remise.

Waarom valt Eric met zijn koning niet die toren op h7 aan? Eric was bang voor Te7 waarmee het paard op e2 gedekt wordt. Maar daar hoefde Eric niet bang voor te zijn, want Eric heeft dan 39.....Pxf3 met aanval op de toren op d1, die dan naar bijvoorbeeld a1 of c1 gaat. Dan slaat wit op h4 of via Ph2+ op g4 en dan wint zwart echt wel, ondanks zijn pion minder. Dat Eric dat niet zag of niet door kon rekenen snap ik wel; het was immers de tijdnoodfase.

Oftewel, Eric had dus gewoon (na 38. Th7+) 38....Kg8 of 38.....Kg6 kunnen spelen? Ja en nee. Ja voor 38....Kg8, nee voor 38.....Kg6, want dan volgt na 39. Te7, Pxf3 40. Pxf4+ !!! Inderdaad drie uitroeptekens:

En u ziet het al: mat via 41. T1e6 is onvermijdelijk. Met de koning op g8 had het paardoffer niet gewerkt, want dan was het niet “met schaak”. Tsjonge, jonge. Niet op het bord gekomen. Maar wel mooi.

Jan Dieleman bracht vorige week Peter van der Borgt zijn eerste seizoensnederlaag (alle competities met een klassiek tempo) toe. Dit keer ging Jan zelf de bietenbrug op. Niet alleen had **Marcel Nellen** een pion meer, maar Jan kreeg ook zijn toren van a8 niet actief, vooral omdat een paard op c8 nergens heen kon.

Ad van Klinken leek op weg naar een zege: pion meer en actief stukken spel. **Jan Capello** won de pion terug door met zijn dame op b2 te slaan. Ad stond dat ook toe, waarschijnlijk omdat hij ook “de vuistregel” kent (nou ja, u kent hem ook wel). Heel eerlijk: vanuit mijn perspectief leek het ook dat Jan snel er achter zou komen dat slaan op b2 niet kon. Maar niks van dit alles: Jan wikkeld keurig af naar remise.

Corné Harmsen was blijkbaar geïnspireerd door Jorden van Foreest die ’s middags het voorbeeld gaf door met zijn g- en h-pion te gaan wandelen. Het verschil was wel dat Van Foreest dat pas deed nadat zijn koning redelijk veilig stond na een lange rokade. **Sander de Bruijn** was dan ook niet onder de indruk: “Kan dat gewoon” was zijn reactie op Corné’sg5:

Regeltechnisch mag het en dus kan het, schaaktechnisch kon het niet. Het kostte gewoon de pion en het duurde te lang voor Corné om genoeg stukken in de aanval te krijgen. Maar Corné bleef wel lastig, ondanks dat hij onderweg nog een pion was kwijt geraakt.

Zwart is aan zet en logisch lijkt nu om de net door wit aangevallen pion op e6 te gaan dekken. Niet met 28....Tf6, want dan winnen zowel 29. Thxh6+ als 29. Txf6 (gxf6, 30. Txh6+, Kxh6 31. Pf7+), maar met 29....Te8 (maakt niet uit met welke toren). Sander wil echter van de penning van zijn loper af en speelt 29.....Kg8. Penning van de loper is opgelost, maar nu staat pion g7 gepend, dus 30. Thxh6 en de stukken konden in de doos.

En zo werd Corné's aanvalslust, optimisme, zelfoverschatting (nou ja, kies maar een zelfstandig naamwoord) toch beloond. En bleef Sander met lege handen achter. De winst voor Sander was wel dat hij nu opgaf in een verloren stelling.

Want Sander had de donderdag ervoor in de derde ronde van het PKS opgegeven in een remisestelling, als ik Joey Grochal mag geloven:

*Hans kwam ook tot een vol punt met zwart tegen Sander de Bruijn. In een rare Semi-Slav met Lb4 kwam Hans in het voordeel na de grote strategische fout **15. dxe5?** van wit. Heerlijk spel voor zwart dus met een paard op e5. Met een leuk tactiekje verwierf Hans een vrijpion op c4 en vraag was nu of die nu sterk of zwak was. Sander ging in de fout met **24. Ph3?** om via f4 de loper op d3 aan te vallen. Dat had beter via f3-e1 gekund. Het paard kan dan ook nog naar d2 eventueel... De grote vraag werd daarop beantwoord: in deze partij was de pion sterk en gaf de beslissing.. bij de laatste zet had Hans echter beter wel 31... Tc2+ gedaan. Dan vallen de pionnen op g2 en h2 en staat zwart totaal gewonnen. Enfin dit werkte ook. Na **31... d2?** gaf Sander immers op al is de stelling na 32. Tc1 nog minder dan -1 aldus de engine... Hans vond ook al dat wit zo snel opgaf! Even doorklikken leidt tot allemaal zeros! Tja... Het gaat om het resultaat. Geen idee waarom de DZD-er opgaf in effectief een remisestelling!*

Sander was zo vriendelijk wat context te geven:

- Ik had de partij in mijn hoofd allang verloren, drukke dag gehad en teveel stress voor de partij wat ervoor zorgde dat ik niet lekker kon nadenken.
- Ik had nog 5 min en hij 25 min.

- 1 zet terug stond hij -3 voor (volgens de analyse)
- Ik heb in mijn hoofd geen computer waarop ik kan zien het een remisestelling is.

Dat laatste herken ik wel. Ook merk ik dat ik soms denk veel minder (of beter) te staan en dat de engine het ergens rond 0 vindt. En soms schiet de engine uit naar plus of min heel veel, maar is het doordat er een combinatie in de stelling zit die zo diep is dat ik (of mijn tegenstander) die nooit gevonden zou hebben. Die engine waar Joey zo dol op is, is net zo iets als rating, "just a number".

Wil je meer weten over de 2^e en 3^e ronde van het PKS: [holder-de-bolder-we-hebben-een-pks-op-zolder](#)

Wouter van der Ploeg en **Leon Zweedijk** speelden een voor omstanders (lees: uw verslaggever) niet goed te volgen partij. Probeerde Leon nu de witte loper op f4 te vangen? Kon het ook? Was Wouters korte rokade een geniaal pionoffer? Leon nam het aan, maar wat zetten later leek me dat Wouter in het voordeel was. En past boem: partij klaar. Leon had gewonnen. Hoe dan? Tsja, hoe dan?

Als **Rinus den Hollander** speelt weet je dat het een positionele partij is. **Wim Loomans** houdt daar ook wel van. Het leek me dat de stelling in evenwicht was, waarbij ik me soms wel afvroeg wat dat witte paard op h5 deed, maar dat kon je ook afvragen met die zwarte loper op h8 die naar zijn pion op f6 keek. Ruim na elfen besloten de mannen tot remise. Dat zal het dan ook wel geweest zijn.

Nou, toch niet. In het middenspel had Rinus winst van een kwaliteit minus een pion gemist. Maar op het eind had Wim een verbluffende winstkans. Na 34.....Le2 is deze stelling ontstaan:

Wit speelde hier 35. g4 om het paard op h5 te dekken. Lijkt logisch, maar Wim heeft iets beters: 35. Dc2!!! Je moet het maar zien. De zwarte dame moet pion e6 blijven dekken, want anders volgt Lxe6

mat. De enige serieuze zwarte is 35....Lc4, want met de dame naar d7 of e8 kost gewoon de loper op e2.

Maar 35.... Lc4 werkt ook niet: 35....Lc4, 36. Da4!! (weer die dame aanvallen en er dreigt ook Da8+):

- a. Lb5, 37. Dxb5! (steeds een uitroepteken minder uiteraard) en zwart mag niet terug slaan vanwege dat mat
- b. Dc8, 37. Da8, La6 38. Lxe6 mat (want de dame op c8 staat gepend)

Gelukkig voor Rinus, maar jammer genoeg voor de neutrale toeschouwer zag Wim het niet.

De voormalige Scheldeschakers **Bram Boone** en **Marius Leendertse** speelden tegen elkaar. Het bleef lang gelijk, maar de stukken van Bram leken me net wat actiever. Maar remise was steeds binnen handbereik totdat in een periode dat ik alle tijd aan mijn eigen partij moest besteden Marius een kwaliteit achter was gekomen en dat was voldoende voor Bram om de zege te grijpen.

Max Walravens dendert door en is nu de enige speler die een score heeft van boven de 80%. Dit keer was **Krijn Saman** zijn slachtoffer. Ben benieuwd of Max dit volhoudt nu hij steeds betere (op papier dan toch) tegenstanders zal krijgen.

Krijn had overigens remise kunnen houden.

In deze stelling speelde Max 30. T1e5. Krijn overzag de dreiging 31. Txd5, Txd5 32. Txe7 en speelde 30....Kg8. Met 30. Lf8 (of Ld8) en daarna 31...Kg7 was er niks aan de hand geweest. Beide partijen zouden niet verder gekomen zijn. Krijns toren dekt de 7^e rij, het paard staat als een vorst en ook de loper en de koning verdedigen mee.

Jasper van den Berge speelde een prima opening: ontwikkelingsvoorsprong en een veilige koning. Toch ging het mis. Jasper joeg de dame van **Alexander van 't Hoff** op, naar de b-lijn. Daar dreigde de dame te slaan op b7 en om dat op te lossen ging Jasper in de fout: b7-b6 was al niet handig, maar Dc7 was dodelijk: de dame stond daar in de lijn van de loper, waarna de aftrekaanval (Pg6) niet alleen kwaliteitsverlies betekende, maar ook dat Alexander meteen alle nog actieve stukken van Jasper kon ruilen en twee open lijnen kon creëren voor zijn torens. En hij kon het niet alleen; hij deed het ook. Heel goed gespeeld van Alexander.

De clash van De Neven werd beslist in het voordeel van **Dingnis Lokerse**, waardoor Dies Lokerse nu de aansluiting met zijn neef verloren heeft. Hun partij voltrok zich (indachtig hun gedeelde achternaam?) in bijna volstrekte symmetrie. Kijk maar:

De open g-lijn, de positie van dame en torens, het pionnenblokje op de e- en f-lijn. Nu is het meestal zo met symmetrische stellingen dat wit daar het beste uit komt. Hier ook.

Met nog 11 rondes te gaan is het ook wel eens goed te kijken wie de kanshebbers zijn op het **ratingkampioenschap**. Natuurlijk staat Max er mooi voor, maar bij Max (en Albert Muskee) zal na 10 gespeelde partijen nog een reglementaire aanpassing plaats vinden van de startrating. Bij de anderen zien we dat Jan Dieleman fier aan de leiding staat, maar dat Eric Dek op het vinkentouw zit.

Door de remises in de top is daar dus weinig veranderd. De strijd om het clubkampioenschap blijft ongemeen spannend.

Deze ronde kenmerkte zich dus door mooie zetten (die niet altijd op het bord verschenen) en blunders (die niet altijd werden afgestraft). Schaken kan prachtig en wreed zijn, soms tegelijkertijd. Daarmee is het te vergelijken met stuurlopen, waarvoor gelukkig nu eindelijk in een documentaire aandacht is geweest: [schwalbe 2](#)

Peter van der Borgt